

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-02-1710/12
Sarajevo, 14.1.2013. godine

01,02-02-1

15-01-2013

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

15-01-2013		Prijem	
01,02-02-1-4/13		B	

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 31. sjednici održanoj 11.12.2012. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u prilogu dostavljamo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljamo Pregled odredbe Zakona koji se mijenja, kao i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KRIVIČNOM POSTUPKU
BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, decembar 2012. godine

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ____ sjednici Zastupničkog doma, održanoj _____ 2012. godine, i na ____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2012. godine, donijela je

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KRIVIČNOM POSTUPKU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 i 93/09), u članu 20. iza tačke v) dodaje se nova tačka z) koja glasi:

„z) Telekomunikacija je prijenos informacija između dva ili više korisnika telekomunikacijskog sistema, pri čemu korisnik može biti čovjek ili sredstvo telekomunikacije žičanih, radio, optičkih ili drugih elektromagnetnih sistema.“

Član 2.

U članu 24. iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

„(6) O zahtjevu za zaštitu zakonitosti odlučuje vijeće Krivičnog odjeljenja Suda sastavljeno od pet sudija.“

Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (7) i (8).

Član 3.

U članu 60. iza stava (6) dodaje se stav (7) koji glasi:

„(7) Ako se pretresanje mora poduzeti u vjerskom objektu, pismena naredba o pretresanju dostavlja se najvišem nadležnom organu predstavljanja vjerske zajednice registrovane u Bosni i Hercegovini, koji će odrediti najmanje jednu osobu da bude prisutna pri pretresanju.“

Član 4.

Iza člana 72a. dodaje se novi član 72b. koji glasi:

„Član 72b.

(Odgovornost)

Službena ili odgovorna osoba u pravnom subjektu iz člana 72. i 72a. ovog zakona, koja odbije ili spriječi izvršavanje naredbe Suda iz člana 72. ili 72a. ovog zakona, može se kazniti prema odredbi člana 65. stav (5) ovog zakona.“

Član 5.

Član 116. mijenja se i glasi:

„Član 116.

(Primjena posebnih istražnih radnji)

Protiv osobe za koju postoje osnovi sumnje da je sama ili s drugim osobama učestvovala ili učestvuje u činjenju krivičnog djela iz člana 117. ovog zakona mogu se odrediti posebne istražne radnje koje se izvršavaju kao krajnja mjera, ako se na drugi način ne mogu pribaviti dokazi ili bi njihovo pribavljanje bilo povezano s nesrazmjernim teškoćama.“

Član 6.

Iza člana 116. dodaju se novi članovi 116a., 116b. i 116c. koji glase:

„Član 116a.

(Vrste posebnih istražnih radnji)

(1) Posebne istražne radnje iz člana 116. ovog zakona su:

- a) nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija;
- b) pristup kompjuterskim sistemima i kompjutersko sravnjenje podataka;
- c) nadzor i tehničko snimanje prostorija;
- d) tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, prijevoznih sredstava i predmeta koji su u vezi s njima;
- e) korištenje prikrivenih istražitelja i korištenje informatora;
- f) simulirani i kontrolisani otkup ili prodaja predmeta i simulirano davanje potkupnine;
- g) nadzirani prijevoz i isporuka predmeta krivičnog djela.

(2) Pristup kompjuterskim sistemima i kompjutersko sravnjenje podataka preuzima se kao skup radnji koji se sastoji u pristupu kompjuterskim sistemima kojima raspoložu pravni subjekti, automatskom pretraživanju već pohranjenih ličnih i drugih podataka te s njima neposredno povezanih podataka i u njihovom automatskom poređenju koji se odnose na krivično djelo iz člana 117. ovog zakona i osumnjičenog.

(3) Nadzor i tehničko snimanje prostorija preuzima se kao skup radnji koje uključuju korištenje tehničkih uređaja za prijenos i snimanje fotografije, videozapisa i zvuka, a usredsređuje se na praćenje aktivnosti osobe iz člana 116. ovog zakona.

(4) Tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, prijevoznih sredstava i predmeta koji su u vezi s njima preuzima se kao skup radnji koji uključuje korištenje tehničkih uređaja za utvrđivanje mjesta ili kretanja i tehničkih uređaja za prijenos i snimanje fotografije, videozapisa i zvuka, a usredsređuje se na praćenje mjesta, kretanja i aktivnosti osobe iz člana 116. ovog zakona.

(5) Prikriveni istražitelj je posebno obučena ovlaštena službena osoba koja istražuje pod izmijenjenim identitetom, može učestvovati u pravnom prometu, a za formiranje i održavanje tog identiteta i učestvovanje u pravnom prometu mogu se izraditi, izmijeniti ili koristiti odgovarajući dokumenti.

(6) Informator je osoba angažovana od policije koja dobrovoljno i na organizovan način pruža podatke i informacije u svrhu prikupljanja dokaza o krivičnom djelu i osumnjičenom ili na bilo koji drugi način učestvuje u posebnim istražnim radnjama.

Član 116b.

(Dodatni opći uvjeti za primjenu posebnih istražnih radnji)

(1) Na razgovore osobe iz člana 116. ovog zakona i njenog branitelja shodno se primjenjuju odredbe o komunikaciji osumnjičenog i branitelja.

(2) Pri izvršavanju posebnih istražnih radnji iz člana 116a. stava (1) tač. e) i f) ovog zakona policijski organi ili druge osobe ne smiju preduzimati aktivnosti koje predstavljaju podsticanje na činjenje krivičnog djela. Ako su takve aktivnosti poduzete, ta okolnost isključuje krivično gonjenje osobe podsticane na krivično djelo izvršeno u vezi s ovim radnjama.

Član 116c.

(Proširena primjena posebnih istražnih radnji)

Posebne istražne radnje iz člana 116a. stava (1) tačke a) ovog zakona mogu se odrediti i prema osobi za koju postoje osnovi sumnje da učinitelju, odnosno od učinitelja krivičnog djela iz člana 117. ovog zakona prenosi informacije u vezi s krivičnim djelom, odnosno da učinitelj koristi njeno sredstvo telekomunikacije.“

Član 7.

U članu 117. riječi: „Istražne radnje iz člana 116. stav (2)“ zamjenjuju se riječima: „Posebne istražne radnje iz člana 116a. stava (1)“.

U tački d) riječi: „od tri godine“ zamjenjuju se riječima: „pet godina“.

Član 8.

Član 118. mijenja se i glasi:

„Član 118.

(Izdavanje naredbe za posebne istražne radnje)

(1) Posebne istražne radnje iz člana 116a. stava (1) ovog zakona određuje naredbom sudija za prethodni postupak, na obrazloženi prijedlog tužitelja koji sadrži: podatke o osobi ili podatke koji omogućavaju da se identifikuje osoba protiv koje se radnja preduzima, osnove sumnje iz člana 116. i 116c. ovog zakona, razloge za njeno preduzimanje i ostale važne okolnosti koje zahtijevaju preduzimanje radnji, navođenje radnje koja se zahtijeva i način njenog izvođenja, vrijeme započinjanja, obim i trajanje radnje. Naredba sadrži iste podatke kao i prijedlog tužitelja, kao i utvrđivanje trajanja naređene radnje.

(2) Izuzetno, ako se pismena naredba ne može dobiti na vrijeme i ako postoji opasnost od odgađanja, može se započeti s izvršavanjem radnje iz člana 116a. ovog zakona i na osnovu usmene naredbe sudije za prethodni postupak. Pismena naredba sudije za prethodni postupak mora biti pribavljena u roku 24 sata od izdavanja usmene naredbe.

(3) Naredba sudije za prethodni postupak kao i prijedlog tužitelja iz stava (1) ovog člana čuvaju se u posebnom omotu. Tužitelj i sudija za prethodni postupak će sastavljanjem ili prijepisom zapisnika bez navođenja ličnih podataka prikrivenog istražitelja i informatora ili na drugi odgovarajući način, spriječiti da neovlaštene osobe, osumnjičeni i njegov branitelj otkriju identitet prikrivenog istražitelja i informatora.“

Član 9.

Iza člana 118. dodaju se novi članovi 118a., 118b., 118c., 118d., 118e. i 118f. koji glase:

„Član 118a.

(Trajanje posebnih istražnih radnji)

(1) Posebne istražne radnje iz člana 116a. stav (1) tač. a), c) i d) ovog zakona mogu trajati najduže do mjesec dana, a iz posebno važnih razloga mogu se, na obrazloženi prijedlog tužitelja, produžiti za još mjesec dana, s tim da radnje mogu trajati ukupno najduže šest mjeseci.

(2) Ako se radi o krivičnim djelima organizovanoga kriminala ili terorizma, posebne istražne radnje iz stava (1) ovog člana mogu se odrediti u trajanju do tri mjeseca, a iz posebno važnih razloga mogu se, na obrazloženi prijedlog tužitelja, produžiti za još tri mjeseca, s tim da mogu trajati do postizanja cilja, ali ukupno ne duže od jedne (1) godine.

(3) Prijedlog za posebne istražne radnje iz člana 116a. stava (1) tač. b), f) i g) ovog zakona može se odnositi samo na jednokratni akt, a zahtjev za svaku narednu radnju protiv iste osobe mora sadržavati razloge koji opravdavaju njeno provođenje.

Član 118b.

(Produženje posebnih istražnih radnji)

(1) Za produženje posebne istražne radnje tužitelj je dužan sudiji za prethodni postupak podnijeti obrazloženi prijedlog 72 sata prije isteka roka primjene radnje. Uz prijedlog mora biti dostavljen izvještaj policijskog organa te podaci prikupljeni poduzetim radnjama.

(2) O prijedlogu za produženje posebne istražne radnje iz stava (1) ovog člana odlučuje sudija za prethodni postupak u roku 24 sata od prijema prijedloga.

Član 118c.

(Izvršenje naredbe za posebne istražne radnje)

Naredbu iz člana 118. stav (1) ovog zakona izvršava policijski organ. O početku i prestanku izvršenja naredbe policijski organ je obavezan pismeno obavijestiti tužitelja. Tužitelj je obavezan o tome pismeno obavijestiti sudiju za prethodni postupak.

Član 118d.

(Obaveze državnih organa i pravnih subjekata koji učestvuju u provođenju naredbe za posebne istražne radnje)

(1) Preduzeća koja vrše prijenos informacija moraju policijskim organima omogućiti provođenje radnje iz člana 116a. stav (1) tačka a) ovog zakona.

(2) Vlasnici kompjuterskih sistema moraju policijskim organima omogućiti pristup podacima i provođenje radnje iz člana 116a. stav (1) tačka b) ovog zakona.

(3) Službene i odgovorne osobe u državnom organu ili pravnom subjektu iz st. (1) i (2) ovog člana obavezne su čuvati tajnost svih podataka u vezi s primjenom posebnih istražnih radnji iz člana 116a. stav (1) tač. a) i b).

(4) Službena ili odgovorna osoba u pravnom subjektu iz st. (1) i (2) ovog zakona, koja odbije ili spriječi izvršavanje naredbe Suda iz člana 118. stav (1) ovog zakona, može se kazniti prema odredbi člana 65. stav (5) ovog zakona.

Član 118e.

(Žalba na rješenje sudije za prethodni postupak)

Ako sudija za prethodni postupak ne prihvati prijedlog za izdavanje naredbe iz člana 118. stav (1) ili 118b. stav (1) ovog zakona, tužitelj može u roku 24 sata podnijeti žalbu na rješenje sudije za prethodni postupak, o kojoj odlučuje vijeće iz člana 24. stav (7) ovog zakona u roku 24 sata.

Član 118f.

(Obustava posebnih istražnih radnji)

(1) Policijski organ će tužitelju dostavljati redovni izvještaj o primjeni posebne istražne radnje i prikupljenim obavještenjima. Tužitelj će bez odgađanja sudiji za prethodni postupak predložiti obustavu izvršenja posebne istražne radnje, ako prestanu postojati razlozi zbog kojih je njeno primjenjivanje naređeno.

(2) Sudija za prethodni postupak mora pismenom naredbom, bez odgađanja, obustaviti izvršenje poduzetih radnji, ako su prestali razlozi zbog kojih su radnje određene.“

Član 10.

Član 119. mijenja se i glasi:

„Član 119.

(Postupanje s materijalima prikupljenim preduzimanjem posebnih istražnih radnji)

(1) Po prestanku radnji iz čl. 116a. i 116c. ovog zakona policijski organi moraju sve informacije, podatke i predmete prikupljene poduzetim radnjama, kao i izvještaj o tome predati tužitelju. Tužitelj je dužan dostaviti sudiji za prethodni postupak pismeni izvještaj o poduzetim radnjama. Na osnovu podnesenog izvještaja sudija za prethodni postupak provjerava je li postupljeno prema njegovoj naredbi.

(2) Podaci i informacije prikupljeni preduzimanjem radnji iz člana 116a. stav (1) ovog zakona čuvaju se dok se čuva sudski spis.

(3) Ako tužitelj odustane od krivičnog gonjenja, odnosno ako informacije i podaci prikupljeni naređenim radnjama nisu potrebni za krivični postupak, uništiti će se pod nadzorom sudije za prethodni postupak, koji će o tome sastaviti posebni zapisnik.

(4) Pri izvršavanju posebnih istražnih radnji iz člana 116a. stav (1) tačka f) ovog zakona, novac i druga sredstva koja su bila korištena u svrhu izvršavanja ovih radnji moraju biti vraćeni vlasniku, odnosno držatelju u skladu s odredbama ovog zakona, odmah po dokumentovanju.“

Član 11.

Iza člana 119. dodaje se novi član 119a. koji glasi:

„Član 119a.

(Obavještanje osobe protiv koje su posebne istražne radnje bile poduzete)

(1) U slučajevima predviđenim članom 119. stav (3) ovog zakona, o preduzimanju radnji, razlozima za njihovo preduzimanje, informaciji da prikupljeni materijal nije bio osnov za krivično gonjenje i da je uništen, sudija za prethodni postupak pismeno obavještava osobu protiv koje su radnje iz člana 116a. stav (1) tač. a), b), c) i d) ovog zakona bile poduzete.

(2) Sudija za prethodni postupak nakon poduzimanja radnji iz člana 116.a stav (1) tač. a), b), c) i d) ovog zakona obavještava osobu protiv koje je radnja bila poduzeta. Osoba protiv koje je radnja bila poduzeta može od Suda zatražiti ispitivanje zakonitosti naredbe i načina na koji je provedena radnja.

(3) Na obrazloženi prijedlog tužitelja sudija za prethodni postupak može odgoditi obavještanje osobe iz st. (1) ili (2) ovog člana, ali najkasnije do podizanja optužnice.

(4) Izuzetno od stava (3) ovog člana Sud može na obrazloženi prijedlog tužitelja odgoditi obavještanje osobe iz stava (1) ili (2) ovog člana i nakon podizanja optužnice, ako postoji osnovana bojazan da bi takvo obavještanje moglo ugroziti cilj neke od istraga koje su u toku, život, tjelesni integritet i ličnu slobodu osobe. Vrijeme trajanja odgode određuje Sud, s tim da se kontrola opravdanosti odgode vrši po isteku svaka dva mjeseca od dana donošenja posljednjeg rješenja o odgodi, a najkasnije do završetka glavnog pretresa.“

Član 12.

U članu 120. riječ: „dobijeni“ zamjenjuje se riječju: „prikupljeni“, a riječi: „člana 116.“ zamjenjuju se riječima: „člana 116a“.

Član 13.

U članu 121. riječi: „člana 116.“ zamjenjuju se riječima: „člana 116a“.

Član 14.

Član 122. mijenja se i glasi:

„Član 122.

(Korištenje dokaza prikupljenih posebnim istražnim radnjama)
Tehnički snimci, isprave i predmeti prikupljeni pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom mogu se koristiti kao dokazi u krivičnom postupku. Prikriveni istražitelj i informator iz člana 116a. stav (1) tačka e) ovog zakona, kao i osobe koje su provele posebne istražne radnje iz člana 116a. stav (1) tačka f) ovog zakona mogu se saslušati kao svjedoci ili kao zaštićeni svjedoci o toku provođenja radnji ili o drugim važnim okolnostima.“

Član 15.

U članu 138. stav (1) mijenja se i glasi:

“(1) Kada izrekne presudu na kaznu zatvora, Sud može optuženom odrediti, odnosno produžiti pritvor, uzimajući u obzir sve okolnosti povezane s izvršenjem krivičnog djela, odnosno ličnost počinitelja. U ovom slučaju donosi se posebno rješenje, a žalba protiv rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.”

Član 16.

U članu 174. stav (3) riječi: “predviđen u članu 408. i 409. ovog zakona” zamjenjuju se riječima: “propisan Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima (‘Službeni glasnik BiH’, broj 11/05)“.

Član 17.

U članu 216. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

“(2) U slučaju istrage protiv vjerskog službenika tužiteljstvo će prije okončanja istrage obavijestiti najviši nadležni organ predstavljanja vjerske zajednice registrovane u Bosni i Hercegovini, ako to neće štetiti interesima istrage.”

Dosadašnji st. (2), (3) i (4) postaju st. (3), (4) i (5).

Član 18.

Član 305. mijenja se i glasi:

„Član 305.

(Odlučivanje u sjednici vijeća ili pretresu)

(1) Vijeće Apelacionog odjeljenja donosi odluku u sjednici vijeća ili na osnovu održanog pretresa.

(2) Odluku o obavljanju pretresa donosi vijeće Apelacionog odjeljenja u sjednici vijeća.

(3) Pretres pred vijećem Apelacionog odjeljenja održat će se samo ako je potrebno da se zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja izvedu novi dokazi ili ponove već ranije izvedeni dokazi i ako postoje opravdani razlozi da se predmet ne vrati vijeću Krivičnog odjeljenja na ponovni glavni pretres.

(4) Na pretres pred vijećem Apelacionog odjeljenja pozivaju se optuženi i njegov branitelj, tužitelj, oštećeni, zakonski zastupnici i punomoćnici oštećenog, kao i oni svjedoci i vještaci za koje Sud odluči da se saslušaju.

(5) Ako je optuženi u pritvoru, predsjednik vijeća Apelacionog odjeljenja mora osigurati prisutnost optuženog na pretresu.

(6) Na pisanu izradu odluke donesene na sjednici vijeća ili pretresu primjenjuju se rokovi iz člana 289. stav (1) ovog zakona.“

Član 19.

Iza člana 305. dodaje se član 305a. koji glasi:

„Član 305a.

(Pretnes pred vijećem Apelacionog odjeljenja)

- (1) Pretnes pred vijećem Apelacionog odjeljenja poćinje izvještajem izvjestitelja koji izlaže stanje stvari ne dajući svoje mišljenje o utemeljenosti žalbe.
- (2) Prema prijedlogu stranaka ili prema službenoj dužnosti proćitat će se presuda ili dio presude na koji se odnosi žalba, a po potrebi i zapisnik o glavnom pretnesu.
- (3) Poslije toga pozvat će se žalitelj da obrazloži žalbu, a onda suprotna strana da da odgovor na žalbu. Optuženi i njegov branitelj imaju uvijek posljednju rijeć.
- (4) Stranke i branitelj mogu na pretnesu iznositi nove dokaze i ćinjenice.
- (5) Tužitelj može, s obzirom na rezultat pretnesa, u cjelini ili djelimićno odustati od optužnice ili izmijeniti optužnicu u korist optuženog.
- (6) Ako u ćlanu 301. do 305a. nije nešto drugo odrećeno, odrećbe o glavnom pretnesu pred vijećem Krivićnog odjeljenja sukladno će se primjenjivati i u postupku pred vijećem Apelacionog odjeljenja.“

Ćlan 20.

U ćlanu 306. iza rijeći “žalbom” stavlja se zarez i dodaju rijeći: ”a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijećen krivićni zakon“.

Ćlan 21.

U ćlanu 310. stavu (1) rijeći: “u sjednici vijeća” se brišu, a iza rijeći: “presudu i” dodaju se rijeći: „vratiti predmet vijeću Krivićnog odjeljenja na ponovno sućenje ili“.

Ćlan 22.

Ćlan 315. mijenja se i glasi:

„Ćlan 315.

(Ukidanje prvostepene presude)

- (1) Vijeće Apelacionog odjeljenja će, uvaćavajući žalbu, rješenjem ukinuti prvostepenu presudu i vratiti predmet vijeću Krivićnog odjeljenja na ponovno sućenje:
 - a) ako utvrdi da postoji bitna povreda odrećbi krivićnog postupka, osim slućajeva iz ćlana 314. stava (1) ovog zakona;
 - b) ako smatra da zbog pogrešno ili nepotpuno utvrćenog ćinjenićnog stanja treba narediti novi glavni pretnes pred vijećem Krivićnog odjeljenja.
- (2) Vijeće Apelacionog odjeljenja može narediti da se novi glavni pretnes održi pred potpuno izmijenjenim vijećem Krivićnog odjeljenja.
- (3) Vijeće Apelacionog odjeljenja može samo djelimićno ukinuti prvostepenu presudu, ako se pojedini dijelovi presude mogu izdvojiti bez štete za pravilnu presudu.

(4) Ako se optuženi nalazi u pritvoru, vijeće Apelacionog odjeljenja će ispitati postoje li još razlozi za pritvor i donijeti rješenje o produženju ili ukidanju pritvora. Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.“

Član 23.

Član 316. mijenja se i glasi:

„Član 316.

(Obrazloženje odluke kojom se ukida prvostepena presuda)

(1) U obrazloženju presude, odnosno rješenja, vijeće Apelacionog odjeljenja treba da ocijeni žalbene navode.

(2) Kada se prvostepena presuda ukida zbog bitnih povreda odredbi krivičnog postupka, u obrazloženju treba navesti koje su odredbe povrijeđene i u čemu se povrede sastoje.

(3) Kada se prvostepena presuda ukida zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, navest će se u čemu se sastoje nedostaci u utvrđivanju činjeničnog stanja, odnosno zašto su novi dokazi i činjenice važni i od utjecaja za donošenje pravilne odluke.”

Član 24.

Iza člana 316. dodaje se član 316a. koji glasi:

„Član 316a.

(Dostavljanje drugostepene odluke i postupanje vijeća Krivičnog odjeljenja)

(1) Vijeće Apelacionog odjeljenja vratit će sve spise vijeću Krivičnog odjeljenja s dovoljnim brojem ovjerenih prijepisa svoje odluke radi predaje strankama i drugim zainteresovanim osobama.

(2) Vijeće Krivičnog odjeljenja kojem je predmet upućen na suđenje uzet će za osnovu raniju optužnicu. Ako je presuda vijeća Krivičnog odjeljenja djelimično ukinuta, vijeće Krivičnog odjeljenja će za osnovu uzeti samo onaj dio optužbe koji se odnosi na ukinuti dio presude.

(3) Na novom glavnom pretresu stranke i branitelj mogu istaknuti nove činjenice i iznositi nove dokaze.

(4) Vijeće Krivičnog odjeljenja dužno je izvesti sve procesne radnje i raspraviti sva sporna pitanja na koja je ukazalo vijeće Apelacionog odjeljenja u svojoj odluci. Iskazi saslušanih svjedoka i vještaka i pismeni nalaz i mišljenje bit će prihvaćeni kao dokazi i mogu biti pročitani ili reproducirani, ukoliko su ti svjedoci i vještaci prilikom svjedočenja bili unakrsno ispitivani od suprotne stranke ili branitelja ili nisu bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branitelja iako im je to bilo omogućeno, kao i u slučaju ako je to ovim zakonom drugačije određeno, te ukoliko se radi o dokazima iz člana 261. stava (2) tačke e) ovog zakona.

(5) Odredbe stava (4) ovog člana ne odnose se na osobe koje mogu odbiti svjedočenje iz člana 83. ovog zakona

(6) Pri izricanju nove presude vijeće Krivičnog odjeljenja je vezano zabranom

propisanom u članu 307. ovog zakona.“

Član 25.

Član 317. mijenja se i glasi:

„Član 317.

(Pretnes pred vijećem Apelacionog odjeljenja nakon ukidanja prvostepene presude)

(1) Pretnes pred vijećem Apelacionog odjeljenja mora se održati ako je u istom krivičnom predmetu presuda već jednom bila ukinuta.

(2) Odredbe koje se odnose na glavni pretnes u prvostepenom postupku shodno se primjenjuju i na pretnes pred vijećem Apelacionog odjeljenja.

(3) Ako vijeće Apelacionog odjeljenja ustanovi da je potrebno ponovo izvesti već izvedene dokaze u prvostepenom postupku, iskazi saslušanih svjedoka i vještaka i pismeni nalaz i mišljenje bit će prihvaćeni kao dokazni materijal, ukoliko su ti svjedoci i vještaci prilikom svjedočenja bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branitelja ili nisu bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branitelja iako im je to bilo omogućeno, te ukoliko se radi o dokazima iz člana 261. stava (2) tačke e) ovog zakona. U tom slučaju njihovi iskazi na pretnesu se mogu čitati.

(4) Odredbe stava (3) ovog člana ne odnose se na osobe koje mogu odbiti svjedočenje iz člana 83. ovog zakona.

(5) Pri izricanju nove presude vijeće Apelacionog odjeljenja je vezano zabranom propisanom u članu 307. ovog zakona.“

Član 26.

U članu 317a. stavu (1) iza riječi „slučaju“ dodaju se riječi: „ako je:“, a u tač. a) i b) riječi: „ako je“ se brišu.

U stavu (2) iza riječi „vijeće“ dodaju se riječi: „Suda Bosne i Hercegovine“, a iza tačke dodaje se nova rečenica koja glasi: „Pred ovim vijećem ne može se održati pretnes“.

U stavu (3) riječ „odluke“ zamjenjuje se riječju „presude“.

Stav (4) se briše.

Član 27.

U nazivu Glave XXIV riječ „LIJEK“ zamjenjuje se riječju „LIJEKOVI“.

Ispred naslova: „Ponavljanje postupka“ dodaju se riječi: „Odjeljak 1-“.

Član 28.

Iza člana 333. dodaje se Odjeljak 2 i čl. 333a., 333b., 333c., 333d., 333e., 333f., 333g. i 333h., koji glase:

„Odjeljak 2 - Zahtjev za zaštitu zakonitosti

Član 333a.

(Uvjeti za podnošenje zahtjeva)

- (1) Protiv pravomoćne presude može se podnijeti zahtjev za zaštitu zakonitosti u sljedećim slučajevima:
 - a) zbog povrede krivičnog zakona;
 - b) zbog povrede odredbi krivičnog postupka iz člana 297. stav (1) tačka d) ovog zakona.
- (2) Podnošenje zahtjeva za zaštitu zakonitosti nije dozvoljeno zbog pogrešnog ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili ako nije bila izjavljena žalba ili zbog navoda koji se odnose na povrede iz stava (1) ovog člana, ako nisu bili izneseni u žalbi na presudu, osim ako su te povrede učinjene u žalbenom postupku.
- (3) Podnošenje zahtjeva za zaštitu zakonitosti nije dozvoljeno ni protiv odluke Suda kojom je odlučeno o zahtjevu za zaštitu zakonitosti.

Član 333b.

(Ovlaštene osobe i rok za podnošenje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za zaštitu zakonitosti mogu podnijeti tužitelj, osuđeni i branitelj. Nakon smrti osuđenog, u njegovu korist zahtjev za zaštitu zakonitosti mogu podnijeti osobe iz člana 293. stav (2) ovog zakona.
- (2) Tužitelj može podnijeti zahtjev za zaštitu zakonitosti kako na štetu, tako i u korist osuđenog.
- (3) Zahtjev za zaštitu zakonitosti podnosi se u roku tri mjeseca od dana prijema pravomoćne presude.

Član 333c.

(Podnošenje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za zaštitu zakonitosti podnosi se Sudu.
- (2) Sudija, odnosno predsjednik vijeća Krivičnog odjeljenja, odbacit će rješenjem zahtjev za zaštitu zakonitosti ako njegovo podnošenje nije dozvoljeno, ako je podnesen od neovlaštene osobe ili ako je nepravovremen. Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba vijeću Apelacionog odjeljenja iz člana 24. stav (6) ovog zakona.

Član 333d.

(Odgovor po zahtjevu i sudija izvjestitelj)

- (1) Vijeće Apelacionog odjeljenja će rješenjem odbaciti zahtjev za zaštitu zakonitosti ako postoje razlozi iz člana 333c. stav (2) ovog zakona, a ako ga ne odbaci, zahtjev će dostaviti protivnoj stranci i branitelju koji mogu u roku 15 dana od prijema zahtjeva podnijeti odgovor na zahtjev. Tužitelju će se dostaviti primjerak zahtjeva sa spisima predmeta.
- (2) Prije odlučivanja o zahtjevu sudija izvjestitelj može po potrebi pribaviti izvještaj o istaknutim povredama zakona.

- (3) S obzirom na sadržaj zahtjeva, vijeće Apelacionog odjeljenja može odrediti da se odgodi ili prekine izvršenje pravomoćne presude.

Član 333e.

(Granice ispitivanja zahtjeva)

- (1) Prilikom odlučivanja o zahtjevu za zaštitu zakonitosti vijeće Apelacionog odjeljenja će se ograničiti samo na ispitivanje onih povreda zakona na koje se poziva podnositelj zahtjeva.
- (2) Ako vijeće Apelacionog odjeljenja utvrdi da razlozi zbog kojih je donijelo odluku u korist osuđenog postoje i u pogledu kojeg od suosuđenih nije podnesen zahtjev za zaštitu zakonitosti, postupit će po službenoj dužnosti kao da takav zahtjev postoji.
- (3) Ako je zahtjev za zaštitu zakonitosti podnesen u korist osuđenog, vijeće Apelacionog odjeljenja je pri donošenju odluke vezano zabranom predviđenom u članu 307. ovog zakona.

Član 333f.

(Odbijanje zahtjeva)

Vijeće Apelacionog odjeljenja će odbiti presudom zahtjev za zaštitu zakonitosti, ako utvrdi da ne postoje povrede zakona na koje se poziva podnositelj zahtjeva ili ako je zahtjev podnesen zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili zbog razloga koji se odnose na povrede zakona iz člana 333a. stav (1) ovog zakona koji nisu bili izneseni u žalbi na pravomoćnu presudu, osim ako su te povrede učinjene u žalbenom postupku.

Član 333g.

(Uvažavanje zahtjeva)

- (1) Ako vijeće Apelacionog odjeljenja utvrdi da je zahtjev za zaštitu zakonitosti osnovan, donijet će presudu kojom će se, s obzirom na prirodu povrede, preinačiti pravomoćna presuda ili u cjelini ili djelimično ukinuti prvostepena i drugostepena presuda ili samo drugostepena presuda i predmet vratiti na novo odlučivanje ili će se ograničiti samo na to da utvrdi povredu zakona.
- (2) Ako je zahtjev za zaštitu zakonitosti podnesen na štetu osuđenog, a vijeće Apelacionog odjeljenja utvrdi da je osnovan, utvrdit će samo da postoji povreda zakona, ne dirajući u pravomoćnu presudu.

Član 333h.

(Postupak nakon ukidanja pravomoćne presude)

- (1) Ako je pravomoćna presuda ukinuta i predmet vraćen na novo odlučivanje, za osnovu će se uzeti ranija optužnica ili onaj njen dio koji se odnosi na ukinuti dio presude.
- (2) Sud je dužan da izvede sve procesne radnje i raspravi pitanja na koja mu je ukazano.

- (3) Prilikom donošenja nove odluke Sud je vezan zabranom predviđenom u članu 307. ovog zakona.“

Član 29.

(Rješavanje predmeta u kojima je vijeće Apelacionog odjeljenja ukinulo prvostepenu presudu i odredilo održavanje pretresa)
U postupcima u kojima je vijeće Apelacionog odjeljenja ukinulo prvostepenu presudu i odredilo održavanje pretresa do dana stupanja na snagu ovog zakona postupak će se nastaviti i dovršiti u skladu s dosadašnjim odredbama.

Član 30.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj _____/12

_____ 2012. godine

Sarajevo

PREDSJEDAVAJUĆI
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

PREDSJEDAVAJUĆI
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

**OBRAZLOŽENJE
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KRIVIČNOM
POSTUPKU BOSNE I HERCEGOVINE**

I - USTAVNOPRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu III 1. g) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine provođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom, te u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine prema Ustavu Bosne i Hercegovine.

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona utvrđen je prilikom njegovog prvog usvajanja i ovaj zakon je do sada više puta mijenjan.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o krivičnom postupku predstavlja najznačajniji zakonodavni akt u kojem je u osnovi, cjelovito i sistematski obuhvaćen i regulisan kompletan krivični postupak. Prvog marta 2003. godine stupio je na snagu Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, kada nastaje nova etapa u razvitku krivičnog prava i zakonodavstva u BiH, ne samo zbog nove i specifične koncepcije legislativnog uređenja krivičnopravne materije, već i zbog nekih veoma značajnih izmjena u odnosu na prethodno zakonodavstvo. Međutim, iako se radi o relativno novom propisu, ipak pojedina rješenja ovog zakona nisu usklađena s međunarodnim standardima ili je dosadašnja primjena pokazala nedostatke, odnosno inicirala unapređenje pojedinih odredbi.

Članom 1. dopunjen je **član 20. ZKP-a**. Definicija pojma „telekomunikacija“ je predložena zbog restriktivnog tumačenja njegovog sadržaja u praksi. Najčešće se telekomunikacija tumači u užem smislu samo kao telefonski razgovor. Međutim, telekomunikacija u širem smislu podrazumijeva prijenos informacija na daljinu u različitom obliku (razgovori, SMS te drugi oblici poruka, faks-poruke, e-mail poruke, kodificirani signali i drugo) između dva ili više korisnika uz korištenje različitih oblika telekomunikacijske veze (telefonska, telegrafska, radio, video, internet itd). Ustav Međunarodnog saveza za telekomunikacije daje sljedeću definiciju telekomunikacije: „Bilo koje prenošenje, odašiljanje ili primanje znakova, signala, pisanih dokumenata, oblika i zvukova ili bilo koje vrste obavještajnih podataka putem žičanih, radio, optičkih ili drugih elektromagnetnih sistema“. Svrha ovog prijedloga je postizanje jednostavnosti u razumijevanju te efikasnosti u primjeni posebne istražne radnje „nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija“.

Dosadašnja praksa ukazala je na neminovnu potrebu za uvođenjem zahtjeva za zaštitu zakonitosti u skladu s čim je dopunjen **član 24.**, odnosno uvedene nove odredbe (Odjeljak 2 - Zahtjev za zaštitu zakonitosti, član 333a-333h). Shodno tome, u ovoj se dopuni precizira funkcionalna nadležnost Suda za rješavanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti koji se uvodi novim odredbama ZKP-a BiH.

Dopuna **člana 60.** zakona izvršena je u skladu s međunarodnom obavezom BiH koja proizlazi iz Temeljnog ugovora između Svete stolice i BiH iz aprila 2006. godine, s tim da su ista prava omogućena svim vjerskim zajednicama u BiH prema načelu

jednakopravnosti građana i institucija pred zakonom. Tekst odredbe je propisan analogno važećim stavovima (5) i (6) ovog člana.

Član 72. te član 72a. ZKP-a BiH propisuju mogućnost izdavanja sudske naredbe banci ili drugom pravnom subjektu te operateru telekomunikacija da dostavi podatke o korištenju usluga od određene osobe i njihovu obavezu u izvršenju te naredbe. Međutim, važeći tekst ZKP-a BiH ne predviđa mogućnost kažnjavanja u slučaju neizvršavanja naredbe suda. Zbog toga je u **članu 72b.** uvedena odgovornost i kažnjavanje službene ili odgovorne osobe u pravnom subjektu koja ne ispuní svoju obavezu, koja proizlazi iz sudske naredbe.

Tekst predloženog **člana 116.** predstavlja dopunjeni stav (1) člana 116. važećeg teksta ZKP-a BiH. Predložena dopuna teksta ovog stava precizira suštinsku razliku i posebnost ovih radnji u odnosu na „obične“ radnje dokazivanja predviđene u Glavi VIII ZKP-a BiH, tako da dopuna naglašava da se posebne istražne radnje izvršavaju kao krajnja mjera. Izmjena naziva ovog člana predlaže se zbog daljnje podjele i razvrstavanja važećeg teksta člana 116. ZKP-a BiH u nekoliko članova (116.-116c). Ovu podjelu uzrokuju različiti elementi koje važeći član sadrži.

U **članu 116a.** predlaže se taksativno nabrojanje posebnih istražnih radnji te definisanje suštinskog sadržaja nekih od ovih radnji kod kojih postoji značajna razlika prilikom njihovog tumačenja u praksi. Stav (1) ovog člana predstavlja stav (2) člana 116. važećeg teksta ZKP-a BiH. Stav (2) ovog člana je novi prijedlog koji definiše suštinu posebne istražne radnje „pristup kompjuterskim sistemima i kompjutersko sravnjenje podataka“. Ova dopuna je potrebna zbog postojanja različitih tumačenja suštine ove radnje i, kao rezultat, odsustva njene primjene u praksi. Naime, primjena ove radnje može biti tumačena na dva različita načina:

1. pristup kompjuterskim sistemima koji su u privatnom vlasništvu osumnjičene osobe i snimanje na njih pohranjenih podataka s ciljem pronalaženja dokaza krivičnog djela. Ovakav pristup kompjuterskim sistemima može biti izvršen na dva načina: putem hakovanja ili putem tajnog ulaza u prostorije i kopiranja cijele memorije sistema na specijalnu tehničku opremu te daljnjeg vještačenja tih podataka;
 2. pristup kompjuterskim sistemima koji su u vlasništvu pravnih subjekata i automatsko pretraživanje pohranjenih ličnih i drugih podataka s ciljem pronalaženja i identifikacije osumnjičenog po različitim dostupnim oznakama.
- Prvi način izvršenja radnje nije u širokoj upotrebi u evropskim državama, dok je drugi način izvršenja ove radnje široko rasprostranjen u evropskoj praksi. Zbog toga ovaj prijedlog i definiše suštinu načina izvršenja ove radnje, te ima za cilj da pokrene njenu praktičnu primjenu.

Stav (3) ovog člana je novi prijedlog koji precizira suštinu primjene posebne istražne radnje „nadzor i tehničko snimanje u prostorijama“, a stav (4) ovog člana je novi prijedlog koji precizira suštinu primjene posebne istražne radnje „tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, prijevoznih sredstava i predmeta koji su u vezi s njima“, s tim da, osim korištenja tehničkih uređaja za prijenos i snimanje fotografije, videozapisa i zvuka, radnja uključuje i korištenje tehničkih uređaja za utvrđivanje mjesta ili kretanja objekta primjene ove radnje. Stav (5) ovog člana predstavlja stav (6) člana 116. važećeg teksta ZKP-a BiH.

Stav (6) ovog člana je novi prijedlog koji definiše pojam te ulogu informatora u posebnim istražnim radnjama. Ovaj prijedlog je važan zbog toga što se u praksi dešava da se informator angažuje praktično u svrhu provođenja prikrivene istrage, što nije njegova uloga i što može dovesti do narušavanja zakona.

Član 116b. definiše dodatne opće uvjete za primjenu posebnih istražnih radnji i predstavlja tekst stavova (4) i (5) člana 116. važećeg teksta ZKP-a BiH s izmjenama tehničke prirode.

Član 116c. reguliše proširenu primjenu posebnih istražnih radnji tj. tekst stava (3) člana 116. važećeg teksta ZKP-a BiH s izmjenama tehničke prirode.

U **članu 117.** predložena je izmjena tehničke i jezičke prirode. Izmjena u tački d) predstavlja prilagođavanje ove odredbe duhu i namjeni posebnih istražnih radnji koje se primjenjuju samo kao krajnja mjera u izuzetnim slučajevima, kada se na drugačiji način ne mogu prikupiti potrebni dokazi. Zbog toga što važeća odredba člana 117. tačka d) u praksi znači da se može primijeniti na 98% krivičnih djela propisanih ovim zakonom podignut je i kazneni okvir, odnosno smanjen broj krivičnih djela za koja se mogu primijeniti posebne istražne radnje. Ovakva izmjena je u skladu i s posljednjim izmjenama i dopunama KZ-a BiH (SGBiH 8/10), gdje je za određeni broj krivičnih djela pooštren kazneni okvir. Odredbe propisane tačkama a), b) i c) istog člana ostaju neizmijenjene zbog naglašavanja njihovog značaja, iako tačka d) obuhvata i ova krivična djela.

Član 118. ZKP-a BiH - izmjena naslova ovog člana predlaže se zbog daljnje podjele i razvrstavanja važećeg teksta člana 118. ZKP-a BiH u nekoliko članova (118.-118g). Ovu podjelu uzrokuju različiti elementi koje sadrži važeći član. Novi predloženi član 118. propisuje proceduru izdavanja naredbe za posebne istražne radnje. Stav (1) ovog člana predstavlja izmijenjeni i dopunjeni stav (1) člana 118. važećeg teksta ZKP-a BiH. Osim izmjena tehničke prirode, novi tekst predlaže mogućnost izdavanja naredbe za primjenu posebnih istražnih radnji ne samo na osnovu punih podataka o osobi, kako stoji u važećem tekstu ZKP-a BiH, nego i na osnovu raspoloživih podataka koji omogućuju da se identifikuje osoba protiv koje se radnja preduzima. Ovaj prijedlog podržava postojeću sudsku praksu (npr. presuda Suda BiH broj X-Kž-07/486 od 20.10.2009. godine). Također, ovaj stav je dopunjen prijedlogom da obrazloženi prijedlog tužitelja, odnosno naredba sudije za prethodni postupak, sadrži rok u kojem radnja mora biti započeta. Ovo je neophodno zbog toga što u mnogim situacijama radnja ne može biti započeta odmah po izdavanju naredbe, a zahtijeva neki period za pripremu iz tehničkih, organizacijskih ili drugih razloga. Stavovi (2) i (3) ovog člana predstavljaju tekstove stavova (2) i (4) člana 118. važećeg teksta ZKP-a BiH s izmjenama tehničke prirode.

Član 118a. novi je član koji propisuje trajanje posebnih istražnih radnji. Stav (1) ovog člana predstavlja prvi dio stava (3) člana 118. važećeg teksta ZKP-a BiH, a stav (3) ovog člana predstavlja drugi dio stava (3) člana 118. važećeg teksta ZKP-a s izmjenama koji harmoniziraju trajanje posebnih istražnih radnji. Stav (2) ovog člana novi je prijedlog koji predviđa produženje termina trajanja primjene posebnih istražnih radnji za krivična djela organizovanoga kriminala ili

terorizma zbog složenosti ovih vrsta kriminala. Sličan prijedlog bio je podnesen od radne grupe Ministarstva sigurnosti BiH.

Član 118b. novi je član koji precizno propisuje proceduru za produženje primjene posebnih istražnih radnji, što nije regulisano važećim zakonodavstvom. Svrha ovog prijedloga je povećanje sudske kontrole nad primjenom posebnih istražnih radnji. Predloženi rok od 72 sata za podnošenje prijedloga za produženje posebne istražne radnje uključuje rokove od 24 sata za odlučivanje sudije za prethodni postupak, 24 sata za žalbu i 24 sata za odlučivanje vijeća po žalbi.

Član 118c. novi je član koji propisuje nadležnost i obaveze državnih, tj. policijskih organa, u izvršenju naredbe za posebne istražne radnje. Prva rečenica ovog člana predstavlja prvi dio stava (6) člana 118. važećeg teksta ZKP-a BiH s izmjenama tehničke prirode. Druga rečenica ovog člana je novi prijedlog koji uvodi obavezu policijskom organu da pisanim putem obavještava tužitelja, odnosno sudiju za prethodni postupak, o početku izvršenja naredbe i prestanku istražne radnje. Ovaj prijedlog je povezan s odredbama predviđenim dopunama stava (1) člana 118. ovog prijedloga i svrha mu je povećanje sudske kontrole nad primjenom posebnih istražnih radnji.

Član 118d. je novi član koji propisuje obaveze državnih organa i pravnih subjekata te njihovih službenih i odgovornih osoba koje pružaju pomoć u provođenju naredbe za određene posebne istražne radnje, tj. „nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija“ i „pristup kompjuterskim sistemima i kompjutersko sravnjenje podataka“. Stav (1) ovog člana predstavlja drugi dio stava (6) člana 118. važećeg teksta ZKP-a BiH s izmjenama tehničke prirode. Stavovi (2), (3) i (4) ovog člana predstavljaju nove prijedloge koji propisuju obaveze državnih organa i pravnih subjekata te njihovih službenih i odgovornih osoba u provođenju naredbe za posebne istražne radnje, u čuvanju tajnosti svih podataka i saznanja koja imaju u vezi s ovim radnjama, te njihovu odgovornost u slučaju neispunjavanja svojih obaveza u skladu s odredbama iz drugih glava ZKP-a BiH. Ovo je važno pitanje koje nije definisano važećim zakonodavstvom.

Član 118e. novi je član koji tužitelju uvodi mogućnost podnošenja žalbe na rješenje sudije za prethodni postupak o neizdavanju naredbe za posebne istražne radnje. Važeće zakonodavstvo ne predviđa ovu mogućnost.

Član 118f. novi je član koji precizira proceduru obustave posebnih istražnih radnji. Stav (2) ovog člana predstavlja stav (5) člana 118. važećeg teksta ZKP-a BiH koji predviđa obavezu sudije za prethodni postupak da obustavi izvršenje poduzetih radnji, ako su prestali razlozi zbog kojih su radnje određene. Međutim, važeći zakon ne definiše kako sudija za prethodni postupak može doći do saznanja o prestanku takvih razloga. Uzimajući u obzir spomenuto, predloženi novi stav (1) uvodi obavezu policije u redovnom izvještavanju tužitelja o napretku primjene posebne istražne radnje te obavezu tužitelja da predloži sudiji za prethodni postupak obustavu izvršenja posebne istražne radnje kad prestanu razlozi zbog kojih je njeno primjenjivanje naređeno. Svrha ovog prijedloga je povećanje tužiteljsko-sudske kontrole nad primjenom posebnih istražnih radnji u toku njihovog izvršenja.

Član 119. - izmjena naslova ovog člana predlaže se zbog daljnje podjele i razvrstavanja važećeg teksta člana 119. ZKP-a BiH u dva člana (119.-119a). Ovu podjelu uzrokuju različiti elementi koje važeći član sadrži. Novi predloženi član 119. propisuje proceduru postupanja s materijalima prikupljenim preduzimanjem posebnih istražnih radnji. Stavovi (1) i (2) ovog člana predstavljaju tekstove stavova (1) i (4) člana 119. važećeg teksta ZKP-a BiH s izmjenama jezičke i tehničke prirode. Stav (3) ovog člana predstavlja prvi dio stava (2) člana 119. važećeg teksta ZKP-a BiH s izmjenom jezičke prirode. Stav (4) ovog člana je novi prijedlog koji uvodi mogućnost vraćanja do završetka istrage, tj. nakon dokumentovanja u skladu s odredbama ZKP-a BiH vlasniku, odnosno držatelju novca i drugih sredstva koja su bila korištena u svrhu izvršavanja posebnih istražnih radnji „simulirani i kontrolisani otkup ili prodaja predmeta i simulirano davanje potkupnine“. Ovaj prijedlog je važan u situacijama kada je u svrhu izvršavanja ovih radnji bio korišten novac ili sredstva iz budžeta državnih organa ili institucija, a koje treba vratiti što je moguće prije i izbjeći njihovo zadržavanje kao dokaza do kraja postupka.

Član 119a. novi je član koji propisuje obavješćavanje osobe protiv koje su posebne istražne radnje bile poduzete.

Stav (1) ovog člana predstavlja drugi dio stava (2) člana 119. važećeg teksta ZKP-a BiH s izmjenama jezičke i tehničke prirode koje preciziraju subjekt obaveze informisanja osobe protiv koje su posebne istražne radnje bile poduzete. U važećem tekstu zakona ova obaveza je propisana neodređeno. Stav (2) ovog člana predstavlja izmijenjeni stav (3) člana 119. važećeg teksta ZKP-a BiH. Prva izmjena predlaže brisanje obavješćavanja „bez odgađanja“, tako da sudija za prethodni postupak samostalno ili uz konsultacije s tužiteljem odlučuje kada obavijestiti osobu protiv koje su posebne istražne radnje bile poduzete. Druga suštinska izmjena precizira za koje se posebne istražne radnje obavezno obavješćava objekt primjene ovih radnji, tako da o korištenju prikriivenog istražitelja i informatora kao i o nadziranom prijevozu i isporuci predmeta krivičnog djela obavješćavanje nije obavezujuće. Stavovi (3) i (4) ovog člana su novi prijedlozi koji predviđaju mogućnost i propisuju uvjete koji moraju biti ispunjeni, kada sudija za prethodni postupak može odgoditi (ali najkasnije do podizanja optužnice) obavješćavanje osobe protiv koje su posebne istražne radnje bile poduzete ili može odlučiti da ne obavješćava takvu osobu ili da joj ne dozvoli uvid u prikupljeni materijal nakon podizanja optužnice. Ovakva praksa postoji u drugim evropskim državama, kao naprimjer u Njemačkoj (član 101. Zakona o krivičnom postupku Savezne Republike Njemačke) ili Sloveniji (član 154. Zakona o krivičnom postupku Republike Slovenije).

Predložene izmjene u tekstu člana 120., 121. i člana 122. su jezičke i tehničke prirode.

Nadalje, Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u predmetu broj AP 498/11 povodom apelacije Pere Tokalića od 15.07.2011. godine, utvrđena je povreda prava propisanih Ustavom BiH i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava, kada je u pitanju odredba o određivanju obaveznog pritvora nakon izricanja prvostepene presude. Radi navedenog, predloženom se izmjenom i dopunom **član 138. stav (1)** usklađuje s navedenom odlukom o povredi prava propisanih Ustavom BiH i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava. Dakle, u prvoj rečenici se fakultativno postavlja određivanje - „može“, odnosno produženje pritvora, jer važeća

formulacija „će biti produžen“ ukazuje na obligatornost određivanja pritvora. U istoj rečenici se briše pozivanje na neophodnost neometanog vođenja postupka zbog stvarne potrebe za postojanjem ovakvog osnova nakon završetka prvostepenog postupka. Druga rečenica se briše iz istih razloga fakultativnosti pritvora kao navedena izmjena u prvoj rečenici. Izmjena u trećoj rečenici je gramatičke prirode.

Izmjena u **članu 174.** je samo usklađivanje, odnosno pozivanje na članove 408. i 409. se briše zbog toga što su isti brisani Zakonom o izmjenama i dopunama ZKP-a BiH objavljenom u „Službenom glasniku BiH“, br. 93/09 (Glava XXX POSTUPAK ZA PRUŽANJE MEĐUNARODNE PRAVNE POMOĆI I IZVRŠENJE MEĐUNARODNIH UGOVORA U KRIVIČNOPRAVNIM STVARIMA, član 407.-413.), a nakon usvajanja posebnog Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima BiH u junu 2009. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 53/09).

Dopuna **člana 216.** zakona izvršena je u skladu s međunarodnom obavezom BiH koja proizlazi iz Temelnog ugovora između Svete stolice i BiH iz aprila 2006. godine, s tim da su ista prava omogućena svim vjerskim zajednicama u BiH prema načelu jednakopravnosti građana i institucija pred zakonom. Iz odredbe se može zaključiti da će u slučajevima kada nije ugrožena istraga tužiteljstvo izvršiti obavještanje relevantne vjerske zajednice o provođenju istrage protiv njenog službenika prije okončanja same istrage.

Član 305. se mijenja jer se stavom (2) propisuje da će sud, prije svega, u sjednici vijeća donijeti odluku o tome da li žalbeni navodi ukazuju na to da je potrebno održati pretres pred drugostepenim vijećem, dok stav (3) propisuje uvjete za održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja. Uvjeti su postavljeni kumulativno, tako da ne bi dolazilo do nepotrebnog vraćanja ukoliko žalbeno vijeće može donijeti odluku po žalbi. Opravdani razlozi predstavljaju faktično pitanje koje će se ocjenjivati u svakom pojedinačnom predmetu. Nadalje, stav (4) propisuje učesnike pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja prihvatanjem načela neposrednosti vođenja krivičnog postupka, a stavom (5) se nalaže obaveza predsjedniku Apelacionog vijeća da osigura dovođenje optuženog iz pritvora na pretres. Stav (6) propisuje da će se isti rokovi za izradu odluke na sjednici vijeća primjenjivati i za odluku koja je donesena na pretresu.

Uvođenje **člana 305a.** zasniva se na načelu neposrednosti i adversarnosti postupka. Odredbom se propisuje vođenje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja prije donošenja bilo kakve odluke po žalbi. Na ovom pretresu će se razmatrati samo ona pitanja zbog kojih je pretres otvoren.

Dopunom **člana 306.** Sudu se daje mogućnost da po službenoj dužnosti preispituje presudu u smislu povrede krivičnog zakona na štetu optuženog. Ova dopuna predstavlja propisivanje *de facto* usvojene prakse Suda da se kod ovakvog preispitivanja presude poziva na Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava. Zbog nepostojanja jasno propisane odredbe koja će omogućiti preispitivanje presude u smislu povrede krivičnog zakona na štetu optuženog, Sud poseže za Evropskom konvencijom i time popunjava prazninu koja postoji u domaćem zakonodavstvu (primjer dekriminalizacije krivičnog djela, odnosno promjene bića krivičnog djela nakon podnošenja žalbe te zastara krivičnoga gonjenja na koju niko ne ukazuje u žalbenom postupku). Stoga se predlaže uvođenje ovakve mogućnosti kroz izričito propisanu mogućnost preispitivanja.

Izmjena i dopuna stava (1) člana 310. usklađuje ovu odredbu s odredbama o vrstama odluka koje može donijeti vijeće Apelacionog odjeljenja povodom žalbe na prvostepenu presudu s uvođenjem mogućnosti jednog vraćanja predmeta vijeću Krivičnog odjeljenja na ponovno suđenje. Inače, potreba za uvođenjem odredbe o ukidanju presude i jednom vraćanju predmeta vijeću Krivičnog odjeljenja na ponovno suđenje ukazala se nakon što je osmogodišnja praksa primjene ZKP-a iz 2003. godine pokazala da postojeće rješenje ne uspostavlja balans između efikasnosti postupka i kvaliteta suđenja i presude. Vijeća Apelacionog odjeljenja su pretvorena u prvostepena krivična vijeća koja razmatraju činjenice i provode postupak u cijelosti. Ovakva praksa je dovela do toga da ne postoji jasna poveznica između prvostepenih i drugostepenih odluka, izostaje edukativni karakter presuda, uspostavlja se manjkava i nedosljedna sudska praksa. Treba imati na umu da će se odredbe o drugostepenom postupku usklađivati na nivou entiteta i Distrikta Brčko BiH, gdje je ova praksa još izraženija.

Nadalje, članom 315. jasno se preciziraju razlozi i postupanje vijeća Apelacionog odjeljenja prilikom ukidanja presude i vraćanja predmeta vijeću Krivičnog odjeljenja. Osnovi za vraćanje predmeta vijeću Krivičnog odjeljenja na ponovno suđenje se od osnova za održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja razlikuju samo u dijelu koji se odnosi na izvođenje novih dokaza. Također, stavom (2) se propisuje mogućnost da vijeće Apelacionog odjeljenja naredi da se pretres održi pred izmijenjenim vijećem, ukoliko će takva odluka doprinijeti efikasnom i kvalitetnom rješavanju predmeta. Stavom (4) se daje mogućnost žalbe na rješenje o pritvoru, budući da Apelaciono vijeće nema mandatorsku obavezu vođenja postupka. Važeći stav (4) se briše, s obzirom na to da se shodno primjenjuju pritvorske odredbe.

Član 316. propisuje sadržaj presude, odnosno rješenja vijeća Apelacionog odjeljenja. Odredbe preciziraju da presuda, odnosno rješenje mora jasno ukazati na nedostatke kada je riječ o bitnim povredama krivičnog postupka i pogrešno ili nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju. Ovakva odredba ima za cilj stavljanje naglasaka na kvalitetno obrazlaganje presuda i rješenja te isticanje značaja tog uvjeta koji postavlja Zakon o krivičnom postupku BiH, a koji se u praksi ponekad pokazao kao manjkav.

Postupanje vijeća Apelacionog odjeljenja nakon donošenja drugostepene odluke propisuje uvedeni član 316a. Osnova za ponovno suđenje bit će ranija optužnica ili samo onaj dio optužnice koji se osporava. Odredba u stavu (3) izričito propisuje mogućnost iznošenja novih činjenica i dokaza, a stavom (4) se nalaže obaveza vijeću Krivičnog odjeljenja da postupa prema uputama vijeća Apelacionog odjeljenja. Na ovaj način se osigurava edukativna svrha rada Apelacionog vijeća i buduće smanjenje mogućnosti ponavljanja istih grešaka. Također se olakšava usklađivanje prakse rada prvostepenih vijeća, te dosljednost stavova vijeća Apelacionog odjeljenja u istim ili sličnim predmetima. Stav (5) predstavlja dodatni naglasak na postojeću zabranu *reformatio in peius*.

Član 317. izričito propisuje obavezu vođenja pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja, ako je presuda već jednom bila ukinuta u drugostepenom postupku. Odredba u stavu (2) je preuzeta iz ranijeg stava (1) člana 317., odredba u stavu (3) je preuzeta iz ranijih st. (2) i (3) člana 317. pa je shodna i njihova primjena. Izmjena u stavu (5) predstavlja dodatni naglasak na postojeću zabranu *reformatio in peius*.

Izmjene u **članu 317a.** predstavljaju preciziranje postojeće odredbe koja je uvedena u junu 2008. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/08) s ciljem omogućavanja prava žalbe optuženom koji je prvi put oglašen krivim u drugostepenom postupku.

Smatrajući da se uvodi novi pravni lijek, izvršeno je usklađivanje naziva **Glave XXIV**, kao i podnaslova.

Odjeljak 2 - Zahtjev za zaštitu zakonitosti i uvođenje novih članova 333a-333h:

U Glavi XXIV, koja se odnosi na vanredne pravne lijekove, dodat je Odjeljak 2 koji se odnosi na vanredni pravni lijek - Zahtjev za zaštitu zakonitosti. Cilj ovog zahtjeva je da se osigura provođenje načela zakonitosti sudskog rada i istovremeno da se postigne jednoobrazna primjena prava kada je riječ o krivičnim djelima iz nadležnosti Suda BiH. Zahtjev za zaštitu zakonitosti je vanredno pravno sredstvo u nadležnosti Suda BiH koje mogu koristiti tužitelj i osuđeni. Osnovi za ulaganje ovog pravnog lijeka su restriktivno određeni i svode se na povredu prava na odbranu kao bitnu povredu odredbi krivičnog postupka, te na povredu krivičnog zakona. Zbog ovako usko ograničenih mogućnosti ulaganja ovog pravnog lijeka, njegovo uvođenje neće uzrokovati znatno povećanje broja predmeta niti potrebu za povećanjem postojećeg broja sudija, a pri tome je veliki značaj ovog pravnog sredstva s aspekta ujednačavanja sudske prakse Suda BiH.

Novi **član 29.** je prijelazna odredba o primjeni novih odredbi o drugostepenom postupku.

III - USKLAĐENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Evropski standardi zahtijevaju da svaki čovjek tokom odlučivanja o njegovom građanskom pravu i obavezi ima pravo na pravedno suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim zakonom ustanovljenim sudom. Član 6. EKLJP-a garantuje pravo na pravedno suđenje, ali ne propisuje pravila, odnosno ona treba da se regulišu prvenstveno domaćim zakonom.

Odredbe Konvencije regulišu oblast "prava na pravedno suđenje" i "jednak pristup pravdi", što obavezuje sve države članice, ali svaka od njih individualno uređuje ovu oblast na način koji odgovara njenom ustavnom sistemu, državnoj strukturi i sl., ali kako ovom prilikom, tako i u svim drugim sličnim, Bosna i Hercegovina analizira, cijeni i nastoji da uvede najbolje međunarodne standarde i prakse.

Dakle, materija koja se uređuje Nacrtom zakona nije regulisana pravno obavezujućim aktima EU.

IV - PROVEDBENI MEHANIZMI I OSIGURAVANJE POŠTIVANJA PROPISA

Provođenje ovog propisa osigurano je kroz već uspostavljene pravosudne institucije Bosne i Hercegovine.

V - KONSULTACIJE

U iznalaženju i usaglašavanju najpovoljnijih zakonskih rješenja učestvovali su predstavnici izvršne i sudske vlasti svih nivoa u Bosni i Hercegovini, istaknuti profesori pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini te predstavnici advokatskih komora

koji su članovi Tima za praćenje i ocjenu primjene krivičnih zakona. Tim je nadležno tijelo Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, koji je uspostavljen 2003. godine i koji kontinuirano prikuplja podatke iz prakse, prati i analizira primjenu zakona te predlaže rješenja kojim se uklanjaju uočeni zakonski nedostaci i uvode norme usaglašene s najboljim pravnim standardima.

Prijedlog zakona je dostavljen radi davanja mišljenja Uredu za zakonodavstvo, Direkciji za evropske integracije i Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Na Nacrt zakona mišljenje (bez primjedbi) je dalo Ministarstvo finansija i trezora. Ured za zakonodavstvo sugerise da se u Nacrt zakona pozicionira odredba, u skladu s kojom bi se uradio prečišćeni tekst ZKP-a BiH. Smatrajući da je ova obavezujuća odredba usvojena u prethodnim izmjenama ZKP-a BiH, u skladu s njom Ministarstvo pravde BiH je već preduzelo aktivnosti u tom pravcu. Direkcija za evropske integracije ističe da materija koja se uređuje Nacrtom zakona nije regulisana pravno obavezujućim aktima EU, te u skladu s mišljenjem Direkcije, nepotreban je uporedni prikaz o usklađenosti Nacrta zakona s odredbama zakonodavstva EU.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 12. sjednici, održanoj 04.07.2012. godine, razmatralo Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH, te odgodilo izjašnjavanje o istom, uz obavezu obrađivača da razmotri i ugradi primjedbe istaknute u raspravi. Tim za praćenje i ocjenu primjene krivičnih zakona razmotrio je primjedbe s rasprave Vijeća ministara te u tekst Nacrta ugradio opravdane sugestije. Između ostalog, u raspravi je istaknuto da predmetni zakon sadrži odredbe o posebnim mjerama i radnjama koje zadiru u ljudska prava, te da je prethodno potrebno pribaviti mišljenje Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice. S ciljem realizacije navedenog zaključka, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice dalo je pozitivno mišljenje na isti u pogledu usklađenosti s propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava.

VI - FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE PROPISA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

ODREDBE ZAKONA O KRIVIČNOM POSTUPKU BOSNE I HERCEGOVINE KOJE SE MJENJAJU

Član 20.

Osnovni pojmovi

Osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno, pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeće značenje:

- a) "Osumnjičeni" je osoba za koju postoje osnovi sumnje da je počinila krivično djelo,
- b) "Optuženi" je osoba protiv koje je jedna ili više tačaka u optužnici potvrđena,
- c) "Osuđeni" je osoba za koju je pravomoćnom odlukom utvrđeno da je krivično odgovorna za određeno krivično djelo.
- d) "Sudija za prethodni postupak" je sudija koji u toku istrage postupa u slučajevima kada je to propisano ovim zakonom,
- e) "Sudija za prethodno saslušanje" je sudija koji nakon podizanja optužnice postupa u slučajevima kada je to propisano ovim zakonom i koji ima ovlaštenja koja pripadaju sudiji za prethodni postupak,
- f) "Stranke" su Tužitelj i osumnjičeni, odnosno optuženi,
- g) "Ovlaštena službena osoba" je osoba koja ima odgovarajuća ovlaštenja unutar policijskih organa Bosne i Hercegovine, uključujući Državnu agenciju za istrage i zaštitu, Državnu graničnu službu, sudsku i finansijsku policiju, kao i unutar carinskih organa, poreskih organa i organa vojne policije u Bosni i Hercegovini. **Pod ovlaštenim službenim osobama smatraju se i stručni saradnici odnosno istražitelji Tužilaštva BiH koji rade po ovlastima Tužioca.**
- h) "Oštećeni" je osoba kojoj je osobno ili imovinsko pravo krivičnim djelom povrijeđeno ili ugroženo. Pravne osobe" su osobe koje su kao takve definirane u KZ BiH, uključujući: korporacije, preduzeća, udruženja, firme i partnerstva i druga privredna društva,
- i) "Istraga" obuhvata aktivnosti poduzete od strane Tužitelja ili ovlaštene službene osobe u skladu s ovim zakonom, uključujući prikupljanje i čuvanje izjava i dokaza,
- j) "Unakrsno ispitivanje" je ispitivanje svjedoka i vještaka od stranke, odnosno branitelja, koja nije pozvala svjedoka, odnosno vještaka,
- k) "Direktno ispitivanje" je ispitivanje svjedoka i vještaka od stranke, odnosno branitelja, koja je pozvala svjedoka, odnosno vještaka,
- l) "Osnovana sumnja" je viši stepen sumnje zasnovan na prikupljenim dokazima koji upućuju na zaključak da je izvršeno krivično djelo,
- m) "Zabilješke" i "spisi" su slova, riječi ili brojke ili njihov ekvivalent, zapisane rukopisom, otkucane pišaćom mašinom, odštampane, fotokopirane, fotografirane, zabilježene magnetskim impulsima, mehanički ili elektronski ili nekim drugim oblikom sakupljanja podataka,
- n) "Fotografije" su fotografski, digitalni i rendgenski snimci, video trake i filmovi,
- o) "Original" je sam spis ili snimak ili sličan ekvivalent kojim se ostvaruje isto dejstvo od strane osobe koja ga piše, snima ili izdaje. "Original" fotografija uključuje negativ i sve kopije. Ako su podaci pohranjeni u kompjuteru ili sličnom uređaju za automatsku obradu podataka, original je i svaki odštampani primjerak ili okom vidljivi pohranjeni podatak,
- r) "Kopija" je preslikavanje originala ili matrice, uključujući uvećanja i umanjenja, mehaničkim ili elektronskim presnimavanjem, hemijskom reprodukcijom ili nekom drugom ekvivalentnom tehnikom kojom se precizno reprodukuje original,
- s) "Telekomunikacijska adresa" je svaki telefonski broj, linijski ili mobilni ili e-mail ili internet adresa koju posjeduje ili koristi određena osoba.
- t) *Supružnik" i "vanbračni partner" su one osobe koje takav status imaju prema porodičnom pravu.*
- u) "Kompjuterski sistem" je svaka naprava ili grupa međusobno spojenih ili povezanih naprava, od kojih jedna ili više njih na osnovu programa automatski obrađuju podatke,
- v) "Kompjuterski podaci" su svako iskazivanje činjenica, informacija ili koncepata u obliku prikladnom za obradu u kompjuterskom sistemu, uključujući i program koji je u stanju prouzrokovati da kompjuterski sistem izvrši određenu funkciju.

Član 24.
Sastav Suda

- (1) U prvom stepenu sudi vijeće krivičnog odjeljenja Suda sastavljeno od trojice sudija.
- (2) Za krivična djela s propisanom kaznom zatvora do deset godina ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom sudi sudija pojedinac.
- (3) U drugom stepenu sudi vijeće apelacionog odjeljenja Suda sastavljeno od trojice sudija.
- (4) U trećem stepenu sudi vijeće apelacionog odjeljenja Suda sastavljeno od trojice sudija.
- (5) O zahtjevu za ponavljanje postupka odlučuje vijeće krivičnog odjeljenja sastavljeno od trojice sudija.
- (6) Sudija za prethodni postupak, sudija za prethodno saslušanje, predsjednik Suda i predsjednik vijeća odlučuju u slučajevima predviđenim ovim zakonom.
- (7) U vijeću sastavljenom od trojice sudija Sud odlučuje o žalbama protiv rješenja kada je to određeno ovim zakonom i donosi druge odluke izvan glavnog pretresa.

Član 60.
Postupak izvršenja naredbe za pretresanje

- (1) Prije početka pretresanja ovlaštena službena osoba mora dati obavještenje o svojoj funkciji i razlogu dolaska i predati naredbu za pretresanje osobi kod koje će se ili na kojoj će se izvršiti pretresanje. Ako je nakon toga ovlaštenoj službenoj osobi pristup uskraćen, može upotrijebiti silu u skladu sa zakonom.
- (2) Prilikom izvršavanja naredbe za pretresanje kojom se određuje pretresanje stana i drugih prostorija, ovlaštena službena osoba nije dužna obavijestiti bilo koga o svojoj funkciji i razlozima pretresanja, već može odmah ući u stan ili druge prostorije ako su prazni ili ako ovlaštena službena osoba opravdano smatra da su prazni ili ako je ovlaštena službena osoba naredbom izričito ovlaštena da uđe bez prethodne najave.
- (3) Korisnik stana i drugih prostorija pozvat će se da bude prisutan pretresanju, a ako je on odsutan - pozvat će se njegov zastupnik ili neko od odraslih članova domaćinstva ili susjeda. Ukoliko osoba kod koje se pretresanje ima izvršiti nije prisutna, naredba se ostavlja u prostoriji gdje se vrši pretresanje, a pretresanje se izvršava i bez njene prisutnosti.
- (4) Pretresanju stana, ostalih prostorija ili osobe prisustvuju dva punoljetna građanina kao svjedoci. Pretresanju osobe prisustvuju svjedoci istog spola. Svjedoci će se prije početka pretresanja upozoriti da paze kako se pretresanje vrši, kao i da imaju pravo da prije potpisivanja zapisnika o pretresanju stave svoje prigovore, ako smatraju da sadržaj zapisnika nije tačan.
- (5) Prilikom vršenja pretresanja službenih prostorija pozvat će se njihov starješina ili rukovoditelj da bude prisutan pretresanju.
- (6) Ako se pretresanje mora poduzeti u vojnom objektu, pismena naredba o pretresanju dostavlja se vojnim vlastima, koje će odrediti najmanje jednu vojnu osobu da bude prisutna pretresanju.

Član 116.
Vrste posebnih istražnih radnji i uvjeti za njihovu primjenu

- (1) Protiv osobe za koju postoje osnovi sumnje da je sama ili s drugim osobama učestvovala ili učestvuje u učinjenju krivičnog djela iz člana 117. ovog zakona mogu se odrediti posebne istražne radnje, ako se na drugi način ne mogu pribaviti dokazi ili bi njihovo pribavljanje bilo povezano s nesrazmjernim teškoćama.
- (2) Istražne radnje iz stava 1. ovog člana su:
 - a) nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija,

- b) pristup kompjuterskim sistemima i kompjutersko sravnjenje podataka,
- c) nadzor i tehničko snimanje prostorija,
- d) tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, transportnih sredstava i predmeta koji stoje u vezi s njima,
- e) korištenje prikrivenih istražitelja i korištenje informatora,
- f) simulirani i kontrolirani otkup predmeta i simulirano davanje potkupnine,
- g) nadzirani prijevoz i isporuka predmeta krivičnog djela.

(3) Istražne radnje iz stava 2. tačke a. ovog člana mogu se odrediti i prema osobi za koju postoje osnovi sumnje da učinitelju, odnosno od učinitelja krivičnog djela iz člana 117. ovog zakona prenosi informacije u vezi s krivičnim djelom, odnosno da učinitelj koristi njeno sredstvo telekomunikacije.

(4) Na razgovore osobe iz stava 1. ovog člana i njenog branitelja shodno se primjenjuju odredbe o komunikaciji osumnjičenog i branitelja.

(5) Pri izvršavanju istražnih radnji iz stava 2. tačke e. i f. ovog člana policijski organi ili druge osobe ne smiju preduzimati aktivnosti koje predstavljaju podstrekavanje na učinjenje krivičnog djela. Ako su takve aktivnosti poduzete, ta okolnost isključuje krivično gonjenje podstrekavane osobe za krivično djelo izvršeno u vezi s ovim radnjama.

(6) Prikriveni istražitelj je posebno obučeno ovlašteno službeno lice koje istražuje pod izmijenjenim identitetom. Prikriveni istražitelj smije pod svojim izmijenjenim identitetom učestvovati u pravnom prometu. Ukoliko je to neophodno za formiranje i održavanje tog identiteta, mogu se izraditi, izmijeniti ili koristiti odgovarajući dokumenti

Član 117.

Krivična djela za koja se mogu odrediti posebne istražne radnje

Istražne radnje iz Člana 116. stav 2. ovog zakona mogu se odrediti za krivična djela:

- a) protiv integriteta Bosne i Hercegovine,
- b) protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom,
- c) terorizma,
- d) za koja se prema zakonu može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna.

Član 118.

Nadležnost za određivanje i trajanje istražnih radnji

(1) Istražne radnje iz člana 116. stava 2. ovog zakona određuje naredbom sudija za prethodni postupak, na obrazloženi prijedlog Tužitelja koji sadrži: podatke o osobi protiv koje se radnja preduzima, osnovne sumnje iz člana 116. stava 1. ili 3. ovog zakona, razloge za njeno preduzimanje i ostale bitne okolnosti koje zahtijevaju preduzimanje radnji, navođenje radnje koja se zahtijeva i način njenog izvođenja, obim i trajanje radnje. Naredba sadrži iste podatke kao i prijedlog Tužitelja, kao i utvrđivanje trajanja naređene radnje.

(2) Izuzetno, ako se pismena naredba ne može dobiti na vrijeme i ako postoji opasnost od odlaganja, može se započeti s izvršavanjem mjere iz člana 116. ovog zakona i na osnovu usmene naredbe sudije za prethodni postupak. Pismena naredba sudije za prethodni postupak mora biti pribavljena u roku od 24 sata od izdavanja usmene naredbe.

(3) Istražne radnje iz člana 116. stava 2. tačke a. do d. i g. ovog zakona mogu trajati najduže do mjesec dana, a iz posebno važnih razloga mogu se, na obrazloženi prijedlog Tužitelja, produžiti za još mjesec dana, s tim da mjere iz tačke a. do c. mogu trajati ukupno najduže šest mjeseci, a mjere iz tačke d. i g. ukupno najduže tri mjeseca. Zahtjev za radnju iz člana 116. stava 2. tačke f. ovog zakona se može odnositi samo na jednokratni akt, a zahtjev za svaku narednu radnju protiv iste osobe mora sadržavati razloge koji opravdavaju njenu upotrebu.

(4) Naredba sudije za prethodni postupak kao i prijedlog Tužitelja iz stava 1. ovog člana čuvaju se u posebnom omotu. Tužitelj i sudija za prethodni postupak će sastavljanjem ili prijepisom zapisnika bez navođenja osobnih podataka prikrivenog istražitelja i informatora ili na drugi odgovarajući način, spriječiti da neovlaštene osobe, osumnjičeni i njegov branitelj otkriju identitet prikrivenog istražitelja i informatora.

(5) Sudija za prethodni postupak mora pismenom naredbom, bez odlaganja, obustaviti izvršenje poduzetih radnji ako su prestali razlozi zbog kojih su radnje određene.

(6) Naredbu iz stava 1. ovog člana izvršava policijski organ. Preduzeća koja vrše prenos informacija dužna su Tužitelju i policijskim organima omogućiti provođenje mjera iz člana 116. stava 2. tačke a. ovog zakona.

Član 119.

Materijal dobijen preduzimanjem radnji i obavještanje o poduzetim radnjama

(1) Po prestanku radnji iz Člana 116. ovog zakona policijski organi moraju sve informacije, podatke i predmete dobijene poduzetim radnjama, kao i izvještaj o tome predati Tužitelju. Tužitelj je dužan dostaviti sudiji za prethodni postupak pismeni izvještaj o poduzetim radnjama. Na osnovu podnesenog izvještaja sudija za prethodni postupak provjerava da li je postupljeno po njegovoj naredbi.

(2) Ako Tužitelj odustane od krivičnog gonjenja, odnosno ako informacije i podaci pribavljeni naređenim radnjama nisu potrebni za krivični postupak, uništiti će se pod nadzorom sudije za prethodni postupak, koji će o tome sastaviti posebni zapisnik. O preduzimanju radnji, razlozima za njihovo preduzimanje, informaciji da dobiveni materijal nije bio osnov za krivično gonjenje i da je uništen, pismeno se obavještava osoba protiv koje je neka od radnji iz Člana 116. stava 2. ovog zakona bila poduzeta.

(3) Sudija za prethodni postupak će, bez odlaganja, a nakon preduzimanja radnji iz Člana 116. ovog zakona, obavijestiti osobu protiv koje je radnja bila poduzeta. Osoba protiv koje je mjera bila poduzeta može od Suda zatražiti ispitivanje zakonitosti naredbe i načina na koji je provedena mjera.

(4) Podaci i informacije dobijeni preduzimanjem mjera iz stava 2. Član 116. ovog zakona čuvaju se dok se čuva sudski spis.

Član 120.

“Slučajni nalazi”

Ne mogu se koristiti kao dokaz informacije i podaci dobijeni preduzimanjem radnji iz Člana 116. ovog zakona ako se ne odnose na krivično djelo iz člana 117. ovog zakona.

Član 121.

Postupanje bez sudske naredbe ili izvan njezinog okvira

Ako su radnje iz Člana 116. ovog zakona poduzete bez naredbe sudije za prethodni postupak ili u suprotnosti s njom, Sud na pribavljenim podacima ili dokazima ne može zasnivati svoju odluku.

Član 122.

Korištenje dokaza pribavljenih posebnim radnjama

Tehničke snimke, isprave i predmeti pribavljeni pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom mogu se koristiti kao dokazi u krivičnom postupku. Prikriveni istražitelj i informator iz člana 116. stava 2. tačke e. ovog zakona, kao i osobe koje su provele istražne radnje iz člana 116. stava 2. tačke f. ovog zakona mogu se saslušati kao svjedoci, ili kao zaštićeni svjedoci o toku provođenja radnji ili o drugim važnim okolnostima.

Član 138.

Određivanje pritvora nakon izricanja presude

(1) Kada izrekne presudu na kaznu zatvora, Sud može optuženom odrediti pritvor, odnosno pritvor će biti produžen ako je to neophodno radi nesmetanog vođenja krivičnog postupka, uzimajući u obzir sve okolnosti vezane za izvršenje krivičnog djela, odnosno ličnost počinioca. Ako izrekne presudu na kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu, Sud će odmah odrediti ili produžiti pritvor. U ovim slučajevima donosi se posebno rješenje, a žalba protiv rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

(2) Pritvor će se ukinuti ako je optuženi oslobođen od optužbe ili je optužba odbijena osim iz razloga nenadležnosti Suda ili ako je oglašen krivim, a oslobođen od kazne ili je osuđen samo na novčanu kaznu ili je uvjetno osuđen ili je zbog uračunavanja pritvora kaznu već izdržao.

(3) *Poslije izricanja prvostepene presude, pritvor može trajati najduže još devet mjeseci. Izuzetno, u složenim predmetima i iz važnih razloga Apelaciono vijeće pritvor može produžiti za još najduže šest mjeseci. Ako za to vrijeme ne bude izrečena drugostepena presuda kojom se prvostepena presuda preinačuje ili potvrđuje, pritvor će se ukinuti i optuženi pustiti na slobodu. Ako u propisanim rokovima bude izrečena drugostepena odluka kojom se prvostepena odluka ukida, pritvor može trajati najduže još jednu godinu od izricanja drugostepene odluke.*

(4) Na zahtjev optuženog, koji se poslije izricanja kazne zatvora nalazi u pritvoru, sudija, odnosno predsjednik vijeća može optuženog rješenjem uputiti u ustanovu za izdržavanje kazne i prije pravomoćnosti presude.

(5) Pritvor se uvijek ukida istekom izrečene kazne.

(6) Optuženi koji se nalazi u pritvoru, a presuda kojom mu je izrečena kazna zatvora je postala pravosnažna, ostat će u pritvoru do upućivanja na izdržavanje kazne a najduže do isteka trajanja izrečene kazne.

Član 174.

Posebni slučajevi dostavljanja

(1) Osobama lišenim slobode dostavljanje se vrši u Sudu ili preko uprave ustanove u kojoj su smještene.

(2) Osobama koje uživaju pravo imuniteta u Bosni i Hercegovini, ako međunarodni ugovori šta drugo ne određuju, dostavljanje se izvršava preko nadležnog ministarstva Bosne i Hercegovine.

(3) Dostavljanje državljanima Bosne i Hercegovine, ako se ne primjenjuje postupak predviđen u članu 408. i 409. ovog zakona, izvršava se posredstvom diplomatskog ili konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u stranoj državi, pod uvjetom da se strana država ne protivi takvom načinu dostavljanja i da osoba kojoj se dostavljanje obavlja dobrovoljno pristaje da primi pismeno. Ovlašteni zaposlenik diplomatskog ili konzularnog predstavništva potpisuje dostavnicu kao dostavljač ako je pismeno uručeno u samom predstavništvu, a ako je pismeno dostavljeno poštom - potvrđuje to na dostavnici.

Član 216.

Naredba o sprovođenju istrage

(1) Tužitelj naređuje sprovođenje istrage ako postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo.

(2) O sprovođenju istrage donosi se naredba, koja sadrži: podatke o učinitelju krivičnog djela ukoliko su poznati, opis djela iz kojeg proizilaze zakonska obilježja krivičnog djela, zakonski naziv krivičnog djela, okolnosti koje potvrđuju osnovne sumnje za sprovođenje istrage i postojeće dokaze. U naredbi Tužitelj će navesti koje okolnosti treba istražiti i koje istražne radnje treba poduzeti.

(3) Tužitelj donosi naredbu da se istraga neće provoditi ako je iz prijave i pratećih spisa očigledno da prijavljeno djelo nije krivično djelo, ako ne postoje osnovi sumnje da je prijavljena osoba učinila krivično djelo, ako je nastupila zastarjelost ili je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju krivično gonjenje.

(4) O nesprovođenju istrage, kao i o razlozima za to, Tužitelj će obavijestiti oštećenog i podnositelja prijave u roku od tri dana. Oštećeni i podnositelj prijave imaju pravo podnijeti pritužbu u roku od osam dana uredu Tužitelja.

Član 305.

Odlučivanje u sjednici vijeća ili pretresu

(1) Vijeće apelacionog odjeljenja donosi odluku u sjednici vijeća ili na osnovu održanog pretresa.

(2) Na pismenu izradu odluke donesene na sjednici vijeća primjenjuju se rokovi iz člana 289. stav (1) ovog zakona

Član 306.

Granice ispitivanja presude

Vijeće apelacionog odjeljenja ispituje presudu u onom dijelu u kojem se ona pobija žalbom.

Član 310.

Odluke po žalbi

(1) Vijeće apelacionog odjeljenja može u sjednici vijeća odbaciti žalbu kao neblagovremenu ili kao nedopuštenu ili odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu presudu ili preinačiti prvostepenu presudu, ili ukinuti presudu i održati pretres.

(2) O svim žalbama protiv iste presude vijeće apelacionog odjeljenja odlučuje jednom odlukom.

Član 315.

Ukidanje prvostepene presude

(1) Vijeće apelacionog odjeljenja će, uvažavajući žalbu, rješenjem ukinuti prvostepenu presudu i odrediti održavanje pretresa ako utvrdi da:

a) postoji bitna povreda odredaba krivičnog postupka, osim slučajeva iz člana 314. stav 1. ovog zakona,

b) je potrebno izvesti nove dokaze ili ponoviti već u prvostepenom postupku izvedene dokaze usljed kojih je činjenično stanje pogrešno ili nepotpuno utvrđeno.

(2) Vijeće apelacionog odjeljenja može i djelimično ukinuti prvostepenu presudu, ako se pojedini dijelovi presude mogu izdvojiti bez štete za pravilno presuđenje i u odnosu na taj dio održati pretres.

(3) Ako se optuženi nalazi u pritvoru, vijeće apelacionog odjeljenja će ispitati postoje li još razlozi za pritvor i donijet će rješenje o produženju ili ukidanju pritvora. Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba.

(4) Ako je optuženi u pritvoru, vijeće apelacionog odjeljenja je dužno donijeti odluku najkasnije u roku od tri mjeseca, a u složenim predmetima najkasnije u roku od šest mjeseci od dana kada je primilo spise.

Član 316.

Obrazloženje odluke kojom se ukida prvostepena presuda

U obrazloženju presude, u dijelu kojim se ukida prvostepena presuda ili u rješenju kojim se ukida prvostepena presuda, navest će se samo kratki razlozi za ukidanje.

Član 317.

Pretres pred vijećem apelacionog odjeljenja

(1) Odredbe koje se odnose na glavni pretres u prvostepenom postupku shodno se primjenjuju i na pretres pred vijećem apelacionog odjeljenja.

(2) Ako vijeće apelacionog odjeljenja ustanovi da je potrebno ponovo izvesti već izvedene dokaze u prvostepenom postupku, iskazi saslušanih svjedoka i vještaka i pismeni nalaz i mišljenje bit će prihvaćeni kao dokazi i mogu biti pročitani ili reproducirani ukoliko su ti svjedoci i vještaci prilikom svjedočenja bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branioca, ili nisu bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branioca iako im je to bilo omogućeno kao i u slučaju ako je to ovim zakonom drugačije određeno, te ukoliko se radi o dokazima iz člana 261. stav (2) tačka e) ovog zakona.

(3) Odredbe stava 2. ovog člana se ne odnose na osobe koje mogu odbiti svjedočenje iz člana 83. ovog zakona.

Član 317a.
Opća odredba

(1) Protiv presude vijeća apelacionog odjeljenja dozvoljena je žalba u slučaju:
a) ako je vijeće apelacionog odjeljenja preinačilo prvostepenu presudu kojom je optuženi oslobođen od optužbe i izreklo presudu kojom se optuženi oglašava krivim;
b) ako je vijeće apelacionog odjeljenja povodom žalbe na oslobađajuću presudu na pretresu donijelo presudu kojom se optuženi oglašava krivim.

(2) O žalbi protiv drugostepene presude odlučuje trećestepeno vijeće sastavljeno od trojice sudija.

(3) Odredbe člana 309. ovog zakona primjenjivat će se i na saoptuženog koji nije izjavio žalbu protiv drugostepene odluke.

(4) Pred ovim vijećem ne može se održati pretres.